

เล่าเรื่อง Stroke News

พญ. นภาศรี ชัยสินอนันต์กุล

โรงพยาบาลพญาไท 1

อาจารย์พิเศษ ศูนย์โรคหลอดเลือดสมอง

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

สวัสดีอาจารย์เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ สมาชิกสมาคมโรคหลอดเลือดสมองทุกท่านค่ะ งานประชุมประจำปีของสมาคมโรคหลอดเลือดสมองไทยในเดือนตุลาคมที่ผ่านมา เป็นอย่างไรบ้างคะ หวังว่าหัวข้องานประชุมทุกท่านคงพอใจไม่มากก็น้อย ถ้าท่านใดมีข้อเสนอแนะสามารถแสดงความคิดเห็นมาได้นะคะ เพื่อที่ทางเราจะได้นำไปปรับปรุงให้ดียิ่งๆ ขึ้นค่ะ

สำหรับเรื่องที่จะมาเล่าในวันนี้ก็ไม่พ้นเรื่อง Thrombectomy อีกเช่นเคย (ผู้เขียนพยายามให้อยู่แนวกลางๆ ไม่เอียงไปด้านนี้มากนักค่ะ ☺☺☺) การศึกษา ณ ปัจจุบันนี้ ยังไม่มีงานวิจัยใดๆ ที่เป็น randomized controlled trial ของ Neurovascular Thrombectomy ในผู้ป่วย posterior circulation stroke เหตุผลส่วนหนึ่งคือ จำนวนผู้ป่วยที่มาด้วย Vertebrobasilar occlusion นั้นพบได้ไม่บ่อย (ใช้เวลานานในการเก็บเคส, enrollment) และความรุนแรงของโรคค่อนข้างมากทำให้เกิดภาวะทุพพลภาพสูง แต่ภายหลังที่มีการทำ meta-analysis ของ 5 trials (MR CLEAN, ESCAPE, REVASCAT, EXTEND IA, SWIFT PRIME) ได้ยืนยันว่าการรักษาด้วย Neurovascular Thrombectomy ได้ผลดีกว่าการใช้ยาเพียงอย่างเดียวในผู้ป่วยที่มาด้วยหลอดเลือดแดงใหญ่อุดตัน (anterior circulation) ทาง American Heart Association จึงได้แนะนำให้พิจารณาการรักษาในผู้ป่วยสมองขาดเลือดที่มีการอุดตันของ Vertebrobasilar occlusion (Class IIb; Level of evidence C) เกินมาได้สักพัก พอจะเดาออกไหมคะว่าเราจะเล่าเรื่องอะไรกันฉบับนี้ มาเริ่มเรื่องที่น่าสนใจกันเลยดีกว่าคะ เรื่องที่ว่านี่คือ.....

Predictors of Good Outcome After Endovascular Therapy for Vertebrobasilar Occlusion Stroke (*Stroke*. 2017;48:00-00. DOI: 10.1161/STROKEAHA.117.018270.) ในการศึกษานี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยที่มีภาวะ basilar artery occlusion หรือ bilateral vertebral occlusion จำนวน 214 ราย จากสองโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา (US tertiary care academic institutions) ในช่วงกันยายน 2005 ถึง กันยายน 2015 เพื่อหาปัจจัยที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ของการรักษาที่ดีภายหลังการทำ Thrombectomy ในผู้ป่วยกลุ่มนี้ (Vertebrobasilar Occlusion Stroke)

ผู้ป่วย 214 ราย มีอายุเฉลี่ย 64 ปี, ค่ามัธยฐาน (Median) ของ NIHSS 21 โดยปัจจัยที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ในการรักษาที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแบบ Univariate analysis คือ การสูบบุหรี่, ค่าการทำงานของไต, NIHSS แรกรับ, การรับรู้ความรู้สึก, ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดหลอดเลือด

(procedural length), และการเปิดของหลอดเลือด (reperfusion status) ดังแสดงในตารางที่ 1

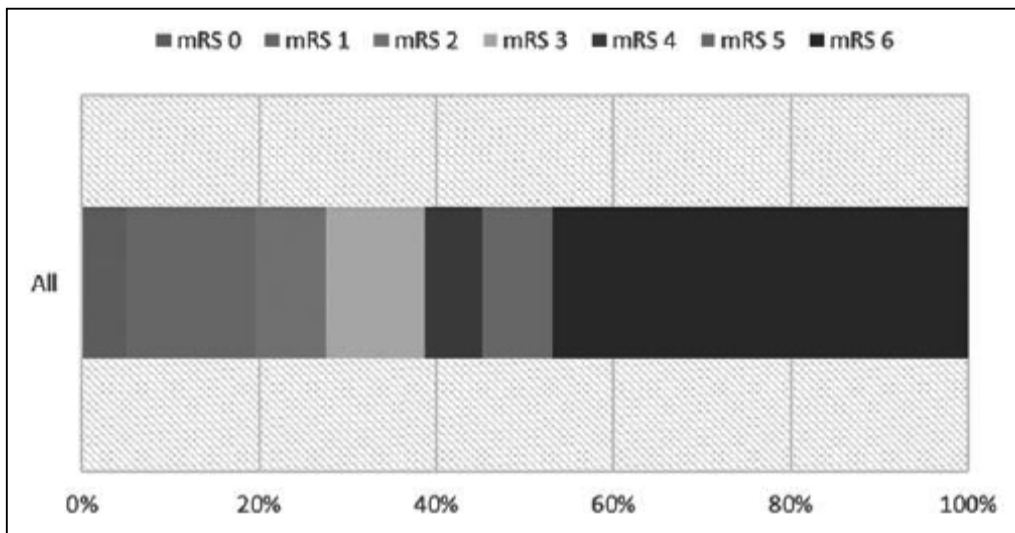
และเมื่อวิเคราะห์แบบ multivariate logistic regression พบว่า การสูบบุหรี่, NIHSS น้อยและการเปิดหลอดเลือดสำเร็จ มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์การรักษาที่ดี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลพื้นฐานและปัจจัยที่มีผลต่อผลลัพธ์ในการรักษาที่ดี

	Overall (n=214)	Good Outcome (n=58)	Poor Outcome (n=156)	P Value
Smoking	59 (27.6%)	26 (44.8%)	33 (21.2%)	0.001
Baseline NIHSS	21 (12–28)	14.5 (7–21)	24 (14–30)	<0.0001
Creatinine	0.9 (0.7–1.1)	0.8 (0.7–1.0)	1 (0.8–1.2)	0.007
Procedure length	90 (62–132)	74 (54.5–117.5)	97 (70–136)	0.02
MAC*	62 (29%)	25 (43.1%)	37 (23.7%)	0.007
mTICI 2b–3	190 (87.6%)	57 (98.3%)	133 (85.3%)	0.006
mTICI 3	106 (48.8%)	38 (65.5%)	68 (43.6%)	0.005

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลวิเคราะห์แบบ Multivariable Logistic Regression

	OR	95% CI	P Value
Age (younger)	1.01	0.99–1.04	0.36
Smoking	2.61	1.23–5.56	0.01
NIHSS (lower)	1.09	1.04–1.13	<0.001
Procedure length (shorter)	1.00	0.99–1.01	0.23
MAC	1.55	0.73–3.30	0.25
mTICI 2b–3	10.80	1.36–85.96	0.03

รูปที่ 1 แสดงผลการรักษา (mRS) ที่ 90 วัน

พบภาวะเลือดออก (parenchymal hematoma) ร้อยละ 10.8 และเมื่อติดตามผลการรักษา (mRS) ที่ 3 เดือน พบว่าผู้ป่วยร้อยละ 26.6 มีผลลัพธ์ในการรักษาที่ดี (mRS 0-2), ร้อยละ 37.7 สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ (ambulatory outcome) และอัตราการเสียชีวิตร้อยละ 46.7 ดังรูปที่ 1

จากการศึกษานี้จะเห็นได้ว่า การรักษาด้วยวิธี Neurovascular Thrombectomy ในผู้ป่วย posterior circulation stroke นั้นมีความปลอดภัย สามารถลด

ภาวะทุพพลภาพให้กับผู้ป่วยโรคสมองขาดเลือดได้ และปัจจัยที่มีผลให้การรักษามีผลลัพธ์ที่ดีคือ การสูบบุหรี่, อาการแสดงน้อย (low baseline NIHSS) และการเปิดหลอดเลือดได้ (successful reperfusion status)

เป็นอย่างไรบ้างคะกับเรื่องเล่าในฉบับนี้ สำหรับฉบับหน้าถ้าท่านผู้อ่านท่านใดมีเรื่องสนใจที่จะแนะนำ สามารถกระซิบบอกกันได้นะคะ สำหรับฉบับนี้ผู้เขียนขอลาไปก่อน ไว้เจอกันค่ะ

😊😊😊